

Motion till riksdagen 2024/25:464

av **Isak From (S)**

Ukrainares rätt till studiestöd

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att överväga att ge ukrainska flyktingar rätt till studiestöd och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sverige är ett land som har tagit stort ansvar för att erbjuda skydd för människor på flykt. Dessa humanitära insatser ska vi vara stolta över men vi måste även ge dessa människor en skälig levnadsstandard, för att möjliggöra goda förutsättningar att etablera sig i samhället.

Nu kan ukrainska flyktingar som har bott i Sverige i två år eller mer äntligen bli folkbokförda, omfattas av socialförsäkringsbalken och få personnummer, socialt stöd, alla medicinska tjänster, tillgång till elektroniska tjänster och så vidare. Med andra ord får de nu möjlighet att leva som alla andra invånare i Sverige. Många trodde att ukrainska ungdomar äntligen får rätt till CSN och till att utbilda sig i Sverige. Men åh, nej, det kan de inte.

Drömmen för ukrainska flyktingar om att få gymnasieutbildning och högre utbildning har krossats. Studiestöd kommer inte att ges till ukrainare enligt direktivet. Även om personen är folkbokförd och har tillgång till socialförsäkringsbalken.

För bara några månader sedan stod det på deras webbplats att ukrainska flyktingar inte har rätt till studiestöd eftersom ”de anses inte folkbokföras i socialförsäkringsbalken”. Med hänvisning till lagförslaget som trädde i kraft den 1 november stod det också på webbplatsen: ”CSN har i allmänna råd angett att vid bedömningen av om en person ska anses vara bosatt i Sverige bör bestämmelserna i 5 kap. 2–8 §§ socialförsäkringsbalken tillämpas (CSNFS 2001:1).”

”Tidigare trodde CSN att de skulle ha rätt till studiestöd om de bara fick folkbokföra sig och få personnummer. Men nu när de får detta har den rättsliga tillämpningen blivit att uppehållstillstånd med stöd av EU Massflyktsdirektiv inte i sig ska ge rätt till studiestöd, oavsett om man folkbokfört sig eller inte.”

Det verkar motsägelsefullt att flyktingar, skyddsbehövande, personer med synnerligen ömmande omständigheter och deras anhöriga har rätt till studiestöd, men ukrainska flyktingar enligt massflyktsdirektivet inte har det. När direktivet infördes var det för första gången och det var ingen som visste hur länge kriget skulle pågå eller hur man skulle agera i fallen med ukrainare.

Men nu har många bott här i två och ett halvt år och ukrainska ungdomar vill utbilda sig för att få en bättre chans senare, en chans och en möjlighet till bra liv och möjlighet att bygga upp Ukraina igen.

Men utan studiestöd blir det mycket svårare, om inte så nära nog omöjligt, för dem med begränsade ekonomiska resurser.

Isak From (S)